

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आ.व. २०७६/०७७ को नीति तथा कार्यक्रम

यस नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको पाँचौ नगरसभामा उपस्थित नगर उपप्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, संचारकर्मी, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक अभिवादन गर्दै नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आ.व. २०७६/०७७ को नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धि नीति :

- Ring Road निर्माण कार्यका लागि नगरविकास समिति र उपमहानगरपालिकाको समन्वयमा Land Pooling कार्य अगाडी बढाईनेछ ।
- नीजि-सरकारी-साभेदारी (Public-Private-Partnership) मोडल मार्फत महेन्द्रपार्क, धम्बोभी स्थित वाटरपार्क, वसुदेवपुरको फुटाहाताल लगायतका निर्माण कार्य तिव्रताका साथ अघि बढाईनेछ ।
- वडा नं.१४ मा ७०० जना क्षमता भएको निर्माणाधिन सभाहल सम्पन्न भएपश्चात हाल रहेको नगरभवनमा High Rise Parking सहितको Shopping Complex बनाईनेछ ।
- नगरभित्र करिव करिव सडक तथा नालाहरु निर्माणको कार्य सम्पन्न भईसकेको छ भने बाँकि कार्य आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिनेछ ।
- नयाँ र आधुनिक बसपार्क १ महिनाभित्र सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- सार्वजनिक र प्रति जग्गाको संरक्षण तथा संवर्द्धन गरी स्थानीय आवश्यकतानुसार प्रयोगमा ल्याईनेछ,
- दैलेखि वंगला र होटल सिग्नेटको छेउमा उचित संरचना निर्माण गरिनेछ ।
- बागेश्वरी मन्दीर नजिक ७ तले बागेश्वरी सपिड कम्प्लेक्स आगामी ३ वर्ष भित्र सम्पन्न गरिने छ ।
- छाडा चौपाया व्यवस्थित गर्नको लागि वडा नं. २१ मा निर्माणाधिन काजीहाउसको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याईने छ ।

सामाजिक विकास नीति :

- आयआर्जन कार्यक्रम तर्फ कार्यालय उत्तरतर्फको सटर, बसपार्क सञ्चालन व्यवस्थितरूपले सञ्चालन गरिनेछ ।
- गरिवीको रेखामुनि रहेका समुदायलाई नगर साभेदारी विकास कार्यक्रम मार्फत विना धितोको ऋण उपलब्ध गराईनेछ ।
- सातओटा नगरवस सञ्चालन गरिने छ, जसमा महिला, लक्षित तथा विपन्न वर्गलाई रोजगारीको लागि प्राथमिकता दिईने छ, वस सञ्चालनबाट उपमहानगरपालिका र अन्य पालिका विच Connectivity बढाईनेछ ।
- नगरसाक्षर घोषणा, पूर्णखोप, बालमैत्री अभियान जस्ता राष्ट्रिय अभियानलाई उच्च प्राथमिकतासाथ अगाडी बढाईनेछ ।
- महिला लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत कोशेली घरको निर्माण, निशुल्क लोकसेवा आयोग तयारी कक्षा सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- लक्षितवर्गको सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा पारदर्शी र ठोस नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुको सम्मानपूर्वक जिवनयापनका लागि स्वरोजगारमूलक अवसर सृजना गर्ने तर्फ पहल गरिने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता सर्वसुलभ तवरले प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

आर्थिक विकास, कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धि नीति :

- कृषि कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरूपले कार्यान्वयन गरी कृषि क्रान्तिका लागि २ ओटा डिपबोरिङ्ग मर्मतको क्रममा रहेको छ भने थप ४ ओटा डिपबोरिङ्ग मर्मत गरिनेछ ।
- कुखुरापालन, दुध उत्पादन तथा पशुपंक्षीपालन जस्ता कार्यक्रमलाई अझ व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- वैज्ञानिक तरिकाले करको दर परिमार्जन गरी सरोकारवालाहरूसँग सहकार्य र समन्वय गरी करदाता मैत्री कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- राजश्व वृद्धि गर्नको लागि वडा कार्यालयहरु र उद्योग वाणिज्य संघ लगायत अन्य सरोकारवालाहरूसँगको समन्वयमा घरधुरी र व्यवसायको लगत संकलन कार्य प्रभावकारी बनाईने ।
- बाटो नभएका र शुद्ध खेतियोग्य जमिनको बैज्ञानिक ढंगबाट वर्गिकरण गरी करको दरमा परिमार्जन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

स्वास्थ्य सम्बन्धि नीति :

- स्वास्थ्य सँग सम्बन्धित अल्पकालिन र दिर्घकालिन लक्ष्य बनाई सोही बमोजिम कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- कार्यालय हाता भित्र सेवा ग्राही महिला तथा महिला कर्मचारीहरुको लागि स्तनपान कक्षको स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- लागूऔषध नियन्त्रण गर्न विद्यालय, प्रहरी र गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरीने छ ।
- स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन विशेष पहल गरिने छ ।

शिक्षा तथा खेलकुद सम्बन्धि नीति :

- विद्यालयले विद्यालय सुधार योजना बनाउदा विद्यालय विपद जोखिम न्यूनिकरणलाई अनिवार्य रूपमा समावेश गर्न निर्देशन दिईने छ ।
- सुरक्षित भवनबाट गुणस्तरीय शिक्षा उपलब्ध गराउनका लागि भौतिक पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापकीय सुधार गरिने छ ।
- नगरस्तरीय विभिन्न खेल र खेलकुद कार्यक्रमहरुको आयोजना गरी स्तरीय खेलाडि उत्पादन गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- यस उपमहानगरपालिका भित्र नयां स्थान पहिचान गरी अर्को आधुनिक रंगशाला निर्माणको लागि संभाव्यता अध्ययन गरीने छ ।
- उपमहानगरपालिको नेतृत्वमा यस नगरमा विश्वविद्यालय स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।

संस्कृति तथा पर्यटन सम्बन्धि नीति :

- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि कान्तितालको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी नगरक्षेत्रमा रहेका अन्य तालहरुलाई संरक्षण र सम्वर्द्धन गरी पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिने छ ।
- वडा वडाहरुमा वालउद्यान निर्माण गरिनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि नगरभित्रका विभिन्न मन्दिर, मस्जिद तथा गुम्बाहरुको संरक्षण तथा संवर्द्धन गरिनेछ,
- वाटरपार्क, रानीतलाउ, महेन्द्रपार्क, ४ न.वडाको चिल्डेनपार्क लगायत अन्य पार्कहरुलाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- नगरमा आर्थिक तथा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न नगरक्षेत्र भित्र क्यासिनोहरु स्थापना तथा संचालनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- नगरको सौन्दर्यकरणको लागि आवश्यकता अनुसार थप High Mast Light जडान गरिनेछ ।

- धार्मिक स्कूल (गुरुकुल, मदरासा लगायत) हरुलाई समेत नियमित गरी अगाडी बढाईनेछ ।
- नेपालगञ्ज विमानस्थललाई अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको रूपमा विकास गर्न सम्बन्धित सरोकारवालाहरु संग समन्वय गरी आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नेपालगञ्जलाई ५ नम्बर प्रदेशको राजधानी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

सूचना प्रविधि तथा सञ्चार सम्बन्धि नीति :

- सूचना संचार र प्रविधिमा सबै नगरवासीहरुको पहुँच पुर्याउन प्रभावकारी दुरसंचार सेवाको विस्तार गर्दै सबै वडा कार्यालय सम्म Optical fiber विच्छाउने कार्य गरि आगामी दिनमा वडा कार्यालयबाट सम्पादन हुने सबै कार्यलाई Network Connectivity मा लगिने छ ।
- नेपालगञ्ज उप(महानगरपालिकामा सन्चालन हुने विविन्न विकास का योजनाहरुको सरकारी तथा नागरिक तहबाट अनुगमन प्रणाली प्रभावकारी बनाउन विद्युतिय प्रणाली Mobile application र web portal को कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिने छ ।
- नेपालगञ्ज उप महानगरपालिकालाई Smart city मा रुपान्तरण गर्न आवश्यक कार्य अगाडी बढाइने छ साथै यस आ.व.को पारिवारिक विवरण संकलन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- नेपालगञ्ज उप महानगरपालिकाको सम्पूर्ण वडाहरुको श्रोत नक्शंकान GIS MAP कार्य लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- उपमहानगरपालिका र वडा सहित सबै कर्मचारीहरुको मानविय (biometric) पद्धति द्वारा केन्द्रिकृत हाजिरी प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- सेवाग्राहीहरुको यलष्णिभ बाट पनि उजुरी तथा गुनासो लिन गुनासो व्यस्थापन प्रणाली (E-grievance system) लाई भन्नु प्रभावकारी तरिकाले लागु गरिनेछ ।
- नेपालगञ्ज उप महानगरपालिका, स्थानीय सरकार, महिला तथा सिमान्तकृत वर्ग आदी संग सम्बन्धित अनलाइन समाचारहरु एकिकृत रूपमा हेर्ने Media Analysis System को विकास गरि लागु गरिनेछ ।
- Electronic Citizen Charter लाई Interactive Display मा समावेश गरी वडाहरुमा समेत यो प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- सबै सामुदायिक स्कूलहरु तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा इन्टरनेट को पहुँच सुनिश्चित गर्न municipal optical fiber network मा जडान गरी smart education र smart healthcare system लागु गरिनेछ ।
- घर नक्शा प्रक्रियालाई सहज बनाउन विद्युतिय प्रणाली (Electronic Building Permit System-EBPS) लागु गरिनेछ ।
- सूचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोगद्वारा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने विद्वमान प्रयासहरुलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- संचारमाध्यमहरुलाई प्रोत्साहन गर्न लोककल्याणकारी विज्ञापनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- समग्र संचारक्षेत्रको विकासको लागि संचार नीति बनाई संचार प्रबर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- सूचना संस्कृतिको विकास गर्नको निम्ती सूचना माग्ने र प्राप्त गर्ने पद्धतीलाई थप सहज र प्रभावकारी बनाईने छ ।

विपद व्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धि नीति :

- प्रत्येक वडा र उपमहानगरपालिकाको स्थानीय विपद व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी लागु गरिने छ ।
- सरसफाई कार्यक्रम अभियानलाई सफल बनाउनको लागि एशियाली विकास बैंक परियोजनाबाट नगरलाई ३ भागमा विभाजन गरेर कार्यसञ्चालन गरिनेछ ।
- फोहर संकलन कार्यलाई सहज गर्नको लागि सड्ने तथा नसड्ने फोहरको वर्गिकरण गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- नीजि संस्थाहरुमाफत मुख्य सडकमा PPP Model अनुरूप नगरक्षेत्रको सरसफाई गर्ने कार्य अगाडी बढाईनेछ ।
- अस्पतालको फोहरलाई अलग अलग गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- वडा वडाभित्र ई रिक्सा र ट्रेक्टर माफत सरसफाई र फोहर संकलन कार्यलाई तिब्रता दिईनेछ,
- प्लाष्टिकको भोलामुक्त नगर अभियानको कार्यक्रम शुरुभईसकेको छ सो अभियानलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- नगरक्षेत्रलाई खुलादिशा मुक्त घोषण भै सकेको अवस्थामा नगरमा चार वटा घुम्ती शौचालय, संचालन तथा १४ वटा निर्माणाधिन आधुनिक शौचालयसम्पन्न गरिने छ ।
- १ कर्मचारी १ विरुवा, १ जनप्रतिनिधि २ विरुवा, १ घर ५ विरुवा अनिवार्य गरिनेछ ।
- सरकारी ऐलानी प्रती जग्गाको संरक्षण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास सम्बन्धि नीति :

- नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आवश्यक मापदण्ड पुरा गरी महानगरपालिका बनाउनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- सुशासन कायम गर्नको लागि Help Desk, Digital Notice Board, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यलाई प्रभावकारीरूपले सञ्चालन तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आगामी आ.व.देखि सम्बन्धित वडा कार्यालयहरुबाट नै बैकखाता सञ्चालन गरी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
- उपमहानगरपालिकाको भवनलाई थप गरी सबै शाखाहरुलाई उचित व्यवस्थापन गरी कार्य संचालनमा सहजता ल्याईने छ ।

व्यवस्थित शहरी विकास नीति :

- खानेपानी सँग सम्बन्धित कार्य गर्नका लागि खानेपानी संस्थानसँग आवश्यक समन्वय गरी समपुरक कोषको माध्यमबाट काम गरिनेछ ।
- घर नक्सा शाखालाई चुस्त दुरुस्त बनाउन र नागरिकलाई छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्नको लागि नक्सापास प्रक्रियालाई Software मार्फत अगाडि बढाउनको लागि गृहकार्य गरिनेछ साथै पुराना नक्साहरुलाई Digital Documentation गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाईनेछ ।
- नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाभित्र व्यवस्थित पार्किङ व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- नगरक्षेत्रमा रहेको अव्यवस्थित ठेला तथा फुटपाथ पशलहरुलाई उचित स्थानको पहिचान गरि व्यवस्थित गरिने छ ।

नगरसभा सदस्यज्यूहरु,

अन्तमा यस उपमहानगरपालिकाकाको विकासका निम्ति कोशेदुङ्गा सावित हुने यस गरिमामय पाँचौ नगरसभामा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रममा रचनात्मक राय सुभावा र मार्गदर्शन प्राप्त हुने अपेक्षा लिएको छु । साथै यस नीति तथा कार्यक्रम बमोजिम आगामी आ.व. को आय व्ययको विवरण समावेश भएको बजेट पेश गरेको व्यहोरा सभामा अनुरोध गर्दछु ।

यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यमा संलग्न रहि सहयोग पुरयाउने नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु, सम्पूर्ण सहकर्मी सदस्यहरुलाई पनि हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लागि सम्बद्ध सबै पक्षहरुबाट सदाभै सकारात्मक र रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा लिदै यस स्थानीय सरकारले अधि सारेको प्रस्तुत नीति कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहयोग पुरयाउने नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, निजी क्षेत्र, अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकाय, मतदाता र सम्पूर्ण वृद्धिजिवी एवं प्रवृद्ध वर्गमा हार्दिक अपिल गर्दछु ।

धन्यवाद ।

डा.धवल शम्शेर राणा

नगर प्रमुख

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका, बाँके ।
मिति २०७६ असार १० गते मंगलवार ।